

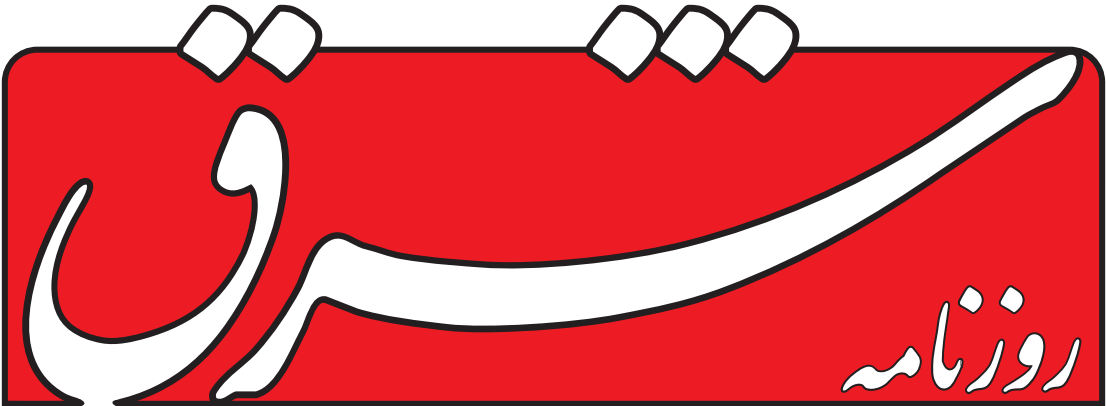

گمانه‌زنی‌ها درباره دولت سیزدهم رئیس‌ی با کدام کابینه می‌آید؟

گروه سیاست: آیا دولت ابراهیم رئیسی امتداد دولت نخست احمدی‌نژاد خواهد بود؟ دولت نخست احمدی‌نژاد پر از گزینه‌های اصولگرایی خالصی بود که در دولت دوشم از قطار دولت پیاده شدند؛ آیا دولت نخست رئیسی هم با اصولگرایان...

صفحه ۳

چهارشنبه ۹ تیر ۱۴۰۰ • ۱۹ ذی‌القیعه ۱۴۴۲ • ۳۰ ژوئن ۲۰۲۱

گفت‌وگو با سیدعلی موجانی، مشاور وزیر خارجه

صدای ایران باید شنیده شود

گروه دیپلماتی: در سال‌های اخیر دوشادوش مسائل اقتصادی، سیاست خارجی هم در اولویت بود؛ به همان اندازه در دولت آینده نیز به نظر می‌رسد این دو موضوع به موازات هم برای دولت، کارشناسان و مردم مهم باشند. اما تفاوت نگرشی...

صفحه ۴

سال هجدهم • شماره ۴۰۳۹ • ۱۲ صفحه • ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

کنکور؛ هیاهو برای هیچ

حمزه نوذری • جامعه‌شناس و استاد دانشگاه

دانش‌آموزانی که امسال کنکور دارند؛ خانواده‌هایشان چند روز آینده زمان پراسرترس و پرفشاری را می‌گذرانند و در بیم و امید به سر می‌برند. بیم از قبول نشدن در دانشگاه و امید برای شروع مرحله جدیدی از تحصیل و زندگی در میدان علمی بزرگتری به نام دانشگاه. دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان هزینه مالی و زمان زیادی برای ورود به دانشگاه‌های معتبر و رشته مورد علاقه‌شان صرف می‌کنند. به امید اینکه جایگاه علمی، اجتماعی و شغلی مناسب‌تری پیدا کنند و تحرک اجتماعی از رهگذر تحصیلات به‌ویژه تحصیلات عالی نصیب آنها شود. تجربیات من و سایر همکارانم در دانشگاه از مسئله و چالش بزرگی حکایت دارد. مسئله بی‌انگیزگی، بی‌رغبتی و عدم تلاش جدی برای علم‌آموزی در دانشگاه. اغلب دانش‌آموزان که با آرزوی زیاد وارد دانشگاه می‌شوند متأسفانه به‌دنبال کسب مهارت‌های علمی و آکادمیک نیستند و تنها زمانی جدی هستند که بحث نمره به میان می‌آید. در انتهای ترم تحصیلی است که اغلب دانشجویان اندکی فعال می‌شوند اما فعالیت و چانه‌زنی برای مطالعه کمتر در شب امتحان. اغلب دانشجویان در مباحثه علمی شرکت نمی‌کنند و رغبت و انگیزه‌ای برای پژوهش و یادگیری نشان نمی‌دهند. غیبت‌های زیاد، بی‌دقتی، سرهم‌بندی‌کردن وظایف علمی و انکار شده به آنها، بی‌تفاوتی به مباحث عمیق علمی و نداشتن مهارت گوش‌دادن فعالانه بخشی از مسائلی است که گریبان‌گیر کلاس‌های درس دانشگاه است. تعداد کمی در هر کلاس انگیزه و تلاش کافی برای مباحث علمی دارند و فعالیت آموزشی و پژوهشی را با دقت زیاد دنبال و گفت‌وگوهای علمی شرکت می‌کنند. اغراق نیست اگر بگوییم در کلاس ۳۰ نفره به تعداد کمتر از انگشتان یک دست دانشجویان به معنی جوینده دانش وجود دارد. اغلب دانشجویان ضعیف، بی‌انگیزه و بی‌علاقه هستند که کمترین تلاشی برای فهم مسائل علمی و انجام کار پژوهشی و افزایش مهارت‌های علمی انجام نمی‌دهند. دغدغه اغلب دانش‌آموزانی که وارد دانشگاه می‌شوند اشتغال است. به‌عبارتی برای یافتن شغل مناسب‌تر میدان علم را انتخاب کرده‌اند. برخی نیز دانشگاه را به مثابه فضایی کمتر نظارت‌شده، برای تفریح و سرگرمی در نظر می‌گیرند با این تلقی که تفریح و فراغت در فضاهای دیگر چندان ممکن نیست و فضای دانشگاه امکان بهتری برای این کار فراهم می‌کند. عادت‌واره و خصلت بسیاری از دانشجویانی که از سد کنکور می‌گذرند با میدان علم و پژوهش سازگار نیست و به قول بورديو، جامعه‌شناس فرانسوی، شاهد ناسازی بین عادت‌واره و میدان هستیم. میدان دانشگاه و علم منطقی دارد که اغلب دانشجویان با آن آشنا نیستند و نمی‌توانند خود را با آن هماهنگ کنند. این افراد در دانشگاه به‌مثابه ماهی خارج از آب هستند. تنها مؤلفه مهم از نظر اغلب دانشجویان نمره است نه مهارت علمی. همراهی که با شب امتحان به دست می‌آید و در حافظه بلندمدت کمتر جای می‌گیرد. دانش‌آموزان قبل از ورود به دانشگاه باید بیندیشند آیا شور، اشتیاق و پشتکار لازم برای موفقیت در این میدان تازه را دارند یا خیر؟ اینکه فرصت‌های شغلی هر رشته به‌مراتب کمتر از تعداد فارغ‌التحصیلان است، به سیاست‌های آموزش عالی برمی‌گردد و در این میان دانشجویان بی‌تقصیر هستند. نااطمینانی از آینده، بی‌کاری بالای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، کاهش فرصت‌های تحرک اجتماعی از رهگذر تحصیلات، بی‌ثباتی اقتصادی کلان، نبود شور علمی و پژوهش، کاهش امکانات رفاهی دانشگاهی، به‌روزنبودن دانش برخی استاترسان و عدم توانمندی به‌کارگیری روش‌های جذاب آموزشی در شکل‌گیری بی‌انگیزگی و بی‌تفاوتی علمی نقش دارد.

ادامه در صفحه ۴

سازمان‌های امنیتی حق ندارند برای شورای نگهبان صلاح‌اندیشی کنند

رد صلاحیت هاشمی ولاریجانی به روایت یونسی

صفحه ۲

عکس: پایگاه اطلاع‌رسانی مقام رهبری

یادداشت

حاشیه‌ای پررنگ‌تر از متن

بر دادن پسوند زیست‌محیطی به دولت خود، انتظارات از ایشان افزایش یافت. پس از آغاز به کار دولت یازدهم اما دیری نگذشت که باز هم نفیر ضرابهنگ تخریب در تمامی کانون‌های حیاتی گوش آگاهان بی‌ابزار این عرصه را آزار داد و در بر همان پاشنه پیشین چرخید. در همین اثنا مصاحبه و مواضع عیسی کلانتری با مختلف، دولت خود را محیط‌زیستی معرفی کرده است. ای‌کاش اکنون که در روزهای پایانی دولت او قرار داریم، مجالی برای ارائه و بررسی کارنامه زیست‌محیطی ایشان و تنها برای افشاندن نوری به آینده فراهم می‌شد. شگفتا که در این ایام هم، حاشیه‌های کم‌اهمیت به گونه‌ای برجسته می‌شود که مسائل بنیادی را به فراموشی وا می‌نهد. پس از حادثه جان‌گداز اتوبوس خبرنگاران در ارومیه و حضور ریاست سازمان حفاظت محیط زیست برای دلجویی از خانواده قربانیان، بخشی از فضای شبکه‌های اجتماعی به نحوه نشست آقای کلانتری اختصاص یافت. انعکاسی که چپ‌پاس نشان دهد که حتی کنشگران دلسوز محیط‌زیستی هم، هزارگاهی در اسارت حاشیه‌های بی‌اهمیت، از مسائل بنیادی مبتلا به بستر حیات کشور دور شوند. بررسی برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌های حفاظتی محیط زیست کشور به باور نگارنده نشان از آن دارد که تفاوت معنی‌داری بین ادوار مختلف در دستگاه‌های اجرایی کشور نبوده است. البته پس از تحقیر دغدغه‌های دلسوزان و آگاهان این حوزه در ایام دولت‌های نهم و دهم و تأکید آقای روحانی

ادامه در صفحه ۴

یادداشت

از طالبان دیروز تا طالبان امروز

گروه سلفی و واپس‌گرایی که نام طالب را بر خود نهاده بودند، امارت اسلامی افغانستان را به ریاست ملامحمد عمر تشکیل دادند. فتح قندهار آغازی شد بر حرکت این گروه نوظهور و واگذاری هرات توسط اسماعیل‌خان به این گروه. فتح کابل را هموار کرد و شهرهای افغانستان یکی بعد از دیگری به‌دست این گروه فتح شد. شهادت دیپلمات‌های ایرانی در مزارشریف اوج دشمنی آنان با ایران و ایرانیان و مذهب تشیع بود. الگوی اولیه حکومت اسلامی مورد نظر ملامحمد عمر در سرتاسر افغانستان با زور اعمال و اجرا شد. مردان باید ریش بلند داشته باشند، لباس محلی به عنوان لباس رسمی پذیرفته شد، نماز جماعت اجباری شد، رادیو و تلویزیون، ماهواره و وسایل موسیقی همه وسایل شیطنی و کوچک‌تر کرده است. به قول یکی از کارگران افغان «دیگر حتی سیب‌زمینی و ماکارونی هم نمی‌شود خرید، چه برسد به روغن نباتی یا پیه و دینه گوسفند، نان خالی هم که گران شد، اما اوضاع داخلی افغانستان که «به هم فشرده» می‌شود، چاره‌ای جز فرار باقی نمی‌گذارد. پاکستان که کار نیست، ایران که مجوز نمی‌دهد و باید از پلیس که هیچ، از سایه خودمان هم ترسید. نه می‌شود حساب بانکی باز کرد نه می‌شود سیستم تلفن خرید، نه اتوبوس و قطار سوار شد و همیشه باید زیر سایه ترس و وحشت زندگی کرد. ترکیه که اوضاع بهتر است و کمتر دچار ترس و وحشت هستیم، به شدت گرانی است، نه می‌شود از وسایل نقلیه استفاده کرد و نه از اتاقک‌هایی که صاحب‌کار ایرانی مجانی در اختیارمان می‌گذارد. خبری هست. بخش عمده درآمد محدودی که در ترکیه به دست می‌آوریم صرف هزینه‌های جنبی می‌شود و چیزی که باقی می‌ماند، به اندازه‌ای نیست که روانه افغانستان و خانواده بکنیم. مسئله زبان هم گرفتاری دیگری است اما در ایران با همه عیب و ایرادات و اشکالات، هم‌زبانی و مهرپانی مردم هست». موج کارگران افغانستانی با خانواده آنان سرازیر ایران شده است و اتفاقاً کارگران پشتون‌زبان مشغول تسویه حساب با صاحب‌کاران خود هستند تا روانه افغانستان بنسوند؛ به همین سادگی. گروه طالبان که از جمعیت پشتون افغانستان هستند، کم‌کم کل افغانستان را به گفته یکی از کارگران پشتون «بازیس» می‌گیرند و دمل دشمنی پشتون‌ها با هزاره‌ها، تاجیک‌ها و ازبک‌ها دوباره سر باز خواهد کرد. وقتی جنگ بین مجاهدین که سال‌ها با ارتش متجاوز سرخ جنگیده بودند، بعد از خروج نیروهای شوروی از افغانستان، تهمانده رمق کشور جنگ‌زده و اشغال‌شده افغانستان را گرفت، طرح و برنامه پاکستان و کمک مالی عربستان به نتیجه رسید و

ادامه در صفحه ۲

تئرها

کشف املاک پنهان شهرداری

صفحه ۹

تسویه حساب اصولگرایان با دولت ادامه دارد

صفحه ۲

سرنوشت مهم نفت

صفحه ۵

عادل که نباشد علیفر الگو می‌شود!

صفحه ۱۱

دوروی یک روایت

گفت‌وگوی احمد غلامی و محمود حسینی‌زاد

سیل ما را با خود برد یا آورد

صفحه ۶

حرف اول

طرح فضای مجازی و جفا به نیروهای مسلح

عباس آخوندی

برای اولین بار است که طرح «حمایت از حقوق کاربران و خدمات پایه کاربردی فضای مجازی» پای نیروهای مسلح را به تشییت امور اداری باز کرده است. حال آنکه بنا به تصریح اصل شصتم قانون اساسی، اعمال قوه مجریه از طریق رئیس‌جمهور و وزرا است. این طرح نیروهای مسلح را روبه‌روی مردم قرار می‌دهد. این کار بزرگ‌ترین جفا به نیروهای مدافع تمامیت ارضی و امنیت نظامی جمهوری اسلامی است که در جنگ تحمیلی رشادت‌ها و فداکاری‌های بی‌دریغ داشتند و ده‌ها هزار شهید تقدیم ملت کردند. فارغ از آشفتنگی بیش از حد این طرح و تشکیل کمیسویی طی آن با ترکیبی از سه قوه که همه‌جور اختیارات دارد و منابع مالی فراوانی که بدون فرایندهای مشخص تخصیص و بدون پاسخ‌گویی روشن به هیچ مرجعی و برخلاف قانون اساسی در اختیارش قرار می‌گیرد و درعین‌حال تحت امر رئیس‌جمهور به‌عنوان هماهنگ‌کننده قوه مجریه نیست. همچنین فارغ از دستاویزی به قاعده نگوییده جرم‌انکاری که تنها باید در مواقع ضرورت و در جهت توقف و بهبود روندها و رفتارهای ناپهناجر به کار بسته شود و استفاده بیجا از آن بخش اعظمی از مردم را در دایره حقوق کفیری قرار می‌دهد و نتیجه آن نه تنها بهبود رفتار نیست بلکه جرم‌انگاشتن گروه عظیمی از ملت است و در پی خود، گسترش تخلف و امنیتی‌کردن جامعه، سلب آزادی و امنیت شهروندان را به‌همراه دارد. حقوق‌دانان اجماع دارند که اگر جرم‌انکاری براساس سیاستی مقبول و منطقی و مبنایی مستحکمی صورت نگیرد، نه‌تنها نتیجه مطلوب به دست نخواهد آمد، بلکه خود موجب پیدایش معضلات اجتماعی بسیاری خواهد شد. به این نکته نیز توجه داشته باشیم که طراحان این ایده عاجز از درک ابتدایی از ماهیت و روند پیشرفت فناوری و هوشمندسازی در جهان هستند. درست است که پیشرفت فناوری در این ساحت، جهانی از اطلاعات را در اختیار پدیدآورندگان و کنترل‌کنندگان این شبکه‌ها قرار می‌دهد و چنانچه از سکوی یک شهروند به آن نگاه کنیم یک جهنم اطلاعاتی را برای آحاد آدمیان فراهم می‌آورد؛ اما واقعیت این است که ماهیت این فناوری خلق مسیله‌های سیل اطلاعات است و کسی نمی‌تواند جلوی حرکت سیل اطلاعات را در آنها بگیرد.

ادامه در صفحه ۴

روزنامه شرق منتشر کرد
جامع‌ترین تقویم
فرهنگ، هنر و رسانه
همراه با
۱۰۰ عکس رویداد مهم قرن
قیمت: ۶۰ هزار تومان
تلفن سفارش: ۸۸۹۰۳۵۴۸

برای درج تبلیغات خود در وبسایت
روزنامه شرق با ما تماس بگیرید
دومین روزنامه پر بازدید
ایران در فضای مجازی
۸۶۰۳۶۱۱۹
sharghdaily.ir

ادامه در صفحه ۲